

ULKOMAISEN KIRJALLISUUDEN TARKASTELUA — GRANSKNING AV UTLÄNDSK LITTERATUR

MARK BENNEY — A. P. GRAY — R. H. PEAR: *How People vote. A Study of Electoral Behaviour in Greenwich*. Kegan Paul, London 1956.

The London School of Economics and Political Science sai vuonna 1948 Elmgrant Trustilta rahaa poliittisen käyttäytymisen tutkimista varten. Benney nimitettiin tutkimuksen johtajaksi, mutta osa käsikirjoitusta jäi muiden huoleksi. Helmikuussa 1950 toimitettujen vaalien yhteydessä haastateltiin Thamesin rannalla Greenwichin vaalipiirissä 781 henkilön satunnaisnäyte joulutammikuun vaihteessa ja uudelleen vaalien jälkeen, lisäksi samoista henkilöistä 337 myös juuri ennen vaaleja. Teos ei näytä esim. USA:ssa saaneen osakseen niin suurta huomiota kuin se ansaitsee. Se on asiallinen, kiinteä ja selkeä esitys puolueiden paikallisyhdistysten toiminnasta ja ennen kaikkea äänestäjien tekemistä ratkaisista. — P. P.

A. H. BIRCH: *Small-Town Politics. A Study of Political Life in Glossop*. Oxford University Press, London 1959.

Kevättalvella 1953 alkoi Manchesterin yliopisto laatia kokonaisuutena yhden pikkukaupungin poliittisesta elämästä. Birch on nyt sulattanut yhteen 9 tutkijan kirjoitukset 18 000 asukkaan Glossopista. Siellä ollaan kiintyneitä kotiseudun tapoihin ja perinteisiin, vaikka talouselämä on sentralisoitunut, puoluejohdon ote tiukentunut ja asukkaiden vaikutusvaltaisiin kerros tullut liikkuvaksi; eikä käsitys henkilöiden keskinäisestä arvojärjestyksestä muutu valtion paikallishallinnon kasvaessa paikallisen itsehallinnon kustannuksella. Pääkaupunkikeskeinen parlamenttikin joutuu vielä ottamaan huomioon maaseudun „veton” ainakin moraalia koskevia lakeja säätäessään. Lisääntyvä „grass-roots”-tason harrastaminen näyttää jo nyt rikastuttavan valtiotiedettä hedelmällisillä hypoteeseilla. — P. P.

EUGENE BURDICK — ARTHUR J. BRODBECK (toim.): *American Voting Behavior*. The Free Press, Glencoe, Ill., 1959.

Tutustuttuaan neljään paneelihaastattelumenetelmällä tehtyyn vaalitutkimukseen Burdick ja Brodbeck tajusivat, että oli otettu merkittävä askel valtiotieteen kehityksen tiellä. He kysyivät: „Mihin suuntaan nyt lähdetään matkalla kohti parempaa äänestysprosessin ymmärtämistä?” ja päättivät „laajentaa tutkijain viitekehystä”. Tilattiin yksien kansien sisään 22 artikkelia yhteensä 27 humanistilta, ekonometrikolta, sosiologilta, psykiatrilta ym.

(mainittakoon Herbert Blumer, Angus Campbell, V. O. Key Jr., R. S. Milne ja Ithiel de Sola Pool). Kukin esitti samojen tutkimusten perusteella omalta alaltaan tulkinna, lisätietojen tai tulevaisuuden näkymiä. Sisällön sulattaminen ja jonkinlainen synteesi olisi ollut vaikea, mutta kenties tieteelle arvokas tehtävä. Valitettavasti on 23. luku kuitenkin jäänyt kirjoittamatta. — P. P.

S. E. FINER: *Anonymous Empire. A Study of the Lobby in Great Britain*. The Pall Mall Press Ltd. London 1958.

Studiet av intressegrupperna har alltmera spritt sig från USA till Europa, t. ex. Frankrike (Meynaud) och redan tidigare Sverige (Heckscher). S. E. Finers lilla volym om den organiserade „lobbyn” i England och dess inflytande på lagstiftarna har redan hunnit bli ett starkt uppmärksammat bidrag till forskningen på området. — J.-M. J.

WOLFGANG HIRSCH-WEBER — KLAUS SCHÜTZ: *Wähler und Gewählte. Eine Untersuchung der Bundestagswahlen 1953*. Schriften des Instituts für politische Wissenschaft, Band 7. Verlag Franz Vahlen GMBH, Berlin 1957.

Tutkimus alkaa esipuheen ja johdannon jälkeen sovinnaisella kysymyksellä „Was ist ein Wahlkampf?”, joka on kuitenkin vain 1. kappaleen, ei I Luvun eikä ENSIMMÄISEN OSAN, otsikko. Schütz kuvaa puolueiden vaalitoimintaa ja esittää katsauksen vuoden 1945 jälkeen toimitettujen vaalien tuloksiin, Hirsch-Weber taas vertaa eri puolueiden kannattajia asuinpaikan, sukupuolen, iän, uskonnon ja koulukäynnin perusteella käyttämällä Emnid K. G., K. von Stackelbergin ja Deutsche Institut für Volksumfragen DIVO:n kokoamia haastattelutietoja. Haastatteluaineistoa on käyttänyt myös Peter Schran kirjoittaessaan äänestäjistä ja vaalijärjestelmästä, ja Martin Virchow on tutkinut edustajaryhmien kokoonpanoa. On koottu paljon tietoja, mutta ei ilmiöiden dynaamisuuden selvittämiseksi eikä yhtenäistä kokonaisuutena varten. — P. P.

MORRIS JANOWITZ — DWAIN MARVICK: *Competitive Pressure and Democratic Consent*. Michigan Governmental Studies No. 32, Institute of Public Administration, University of Michigan, Ann Arbor 1956.

Michiganin yliopiston Survey Research Center kokosi vuonna 1952 Angus Cambellin johdolla haastatteluaineiston, josta on riittänyt aineksia moniaita julkaisuja varten. Janowitz ja Marvick ryhtyivät täyttämään valtiotieteen

teorian ja empiirisen tutkimustyön välillä auennutta kuilua. He siirsivät sosiaalista rakennetta ja persoonallisuutta kuvaavat variaabelit sille kielelle, jota on totuttu käyttämään poliitikkojen keskinäisestä kilpailusta puhuttaessa. Kävi ilmi, ettei äänestäjien tosiasiallinen käyttäytyminen vuonna 1952 poikennutkaan demokratian teoreetikkojen kuvitelmista aivan niin paljon kuin oli syytä olettaa. — P. P.

ZOFIA JOZEFOWICZ — STEFAN NOWAK — ANNA PAWELZYNSKA: *Students; their Views on Society and Aspirations*. Polish Perspectives 1958; 7—8.

Kolme Varsovan yliopiston sosiologia haastatteli ylioppilasta otettua satunnaisnäytettä. Vastaaajista 2/3 toivoi maailman kehittyvän kohti jotakin sosialismin muotoa, joka 10:s vastusti tätä ajatusta. Vain 13 % oli marxilaisia ja 70 % veikkasi historioitsijain joskus esittävän kielteisen arvioinnin vuosista 1945—55. Tavallinen ylioppilas kaipasi kohtuullista toimeentuloa ja rauhallista elämää ystävien parissa, mutta rikkaudet ja poliittinen valta eivät kiinnostaneet. Tutkimus ei ole mittava, mutta on merkille pantavaa, että yhteiskuntatieteen vapaus orastaa silläkin ilmansuunnalla. — P. P.

ALFRED G. MEYER: *Leninism*. Harvard University Press. Cambridge, Mass. 1957.

En volym i den i allmänhet förträffliga serie, som utges av The Russian Research Center vid Harvard University. I 13 kapitel ges en på det hela taget mycket välbalanserad framställning av Lenins, och i någon mån hans efterföljares, inställning till vissa centrala frågor, såsom klassmedvetandet, partiet och massorna, demokratibegreppet, den „demokratiska centralismen”, bondeklassen, nationalitetsfrågan, imperialismen etc. — J.-M. J.

R. S. MILNE — H. C. MACKENZIE: *Marginal Seat, 1955. A Study of Voting Behaviour in the Constituency of Bristol North East at the General Election of 1955*. The Hansard Society for Parliamentary Government, London 1958.

Milne ja Mackenzie ovat toistaneet tutkimuksensa „*Straight Fight*” (London 1954) vähän laajempaan. Vuonna 1955 oli liberaaleilakin vaalipiirissä ehdokas, jota tosin ei huomattu tai jolle ei haluttu „ääntä hukata”. Otokseen tuli vaaliluettelosta joka sadas henkilö, 554 (= 88 %) haastateltiin 2 ¼ viikkoa ennen vaaleja ja 528 (= 84 %) uudelleen vaalien jälkeen. Äänestäjien ratkaisuisista tapahtui

vain 15 % lähellä vaaleja, kun taas 74 %:n valinta oli selvillä jo vuonna 1951. Myös muut tulokset täydentävät melko johdonmukaisesti varhempien vastaavien tutkimusten tietoja. Tämänkin kirjan lopussa on pyrkimystä soveltaa empiirisiä tuloksia demokratian teoriaan. — P. P.

SIGMUND NEUMANN (ed.): *Modern Political Parties*. The University of Chicago Press. Chicago 1956.

Detta stora arbete om partiväsendet i Storbritannien, de främsta brittiska dominions, Frankrike, Belgien, de skandinaviska monarkierna, USA, SSSR, folkdemokratierna, Japan och Tyskland är framför allt en outhärlig handbok. Men de olika artiklarna strävar att vara något mer än blott fakta-uppräknningar och ger i många fall intressanta systematiska synpunkter på partiväsendet. Detsamma gäller utgivarens avslutande essä. Genom att jünförelsen omfattar så många länder undviks den ensidighet, som ofta utmärker anglosaxiskt översiktsverk om t. ex. europeiskt partiväsende. Sälunda är det alltför vanligt, att snabba slutsatser om mångpartisystemets farlighet dras på grund av material från Frankrike och den tyska Weimarrepubliken. I den föreliggande volymen serveras motgift bl. a. i form av Dankwart A. Rustows artikel om Skandinavien: „*Working Multiparty Systems*”. — J.-M. J.

JOSEPH ROVAN: *Le catholicisme politique en Allemagne*. Editions du Seuil, Paris 1956.

Ansluter sig till efterföljande studie av Vaussard. Författaren ger en ganska medryckande, historiskt upplagd bild av den tyska katolicismen som politisk rörelse från franska revolutionen fram till det nuvarande, i princip konfessionsfria CDU, som dock i hög grad bygger på den katoliska befolkningens stöd. Framställningen gör ett kunskapsrikt och väl avvägt intryck. — J.-M. J.

MAURICE VAUSSARD: *Historie de la démocratie chrétienne. France, Belgique, Italie*. Editions du Seuil, Paris 1956.

En historisk-ideologisk översikt över de kristligt-demokratiska partierna i tre länder, som speciellt beträffande tidigare skeden är av intresse. Men fäster sig vid författarens tämligen kritiska ståndpunkt beträffande den kristligt-demokratiska politiken i praxis, särskilt när det gäller det franska MRP. Hans egen filosofiska bakgrund är dock densamma som de behandlade rörelsernas. — J.-M. J.